

GRADSKA KNJIŽNICA
ZADAR

IZVJEŠĆE O RADU GRADSKE KNJIŽNICE ZADAR
I
FINANCIJSKO IZVJEŠĆE ZA 2019. GODINU

Zadar, siječanj 2020. godine

Sadržaj:

1.	Uvod	1
2.	Osnovni podaci o Knjižnici	2
2.1.	Ustrojstvo Knjižnice	2
2.2.	Knjižnična mreža	3
3.	Nabava i stručna obrada knjižnične građe.....	8
4.	Korisnici i posudba knjižnične građe	11
5.	Računalna oprema	13
6.	Statistika	13
7.	Stalno stručno usavršavanje	14
8.	Županijska matična služba	15
9.	Pregled programskih aktivnosti	16
10.	Suradnja	21
11.	Informiranje i promidžba	22
12.	Zaključak.....	22
13.	Financijsko izvješće o radu u 2019. godini	24

1. Uvod

Proteklu 2019. godina obilježilo je nekoliko važnih događaja: dvije obljetnice, programska osnova Odjela za mlade u prostoru budućeg Centra za mlade, programska osnova za novi prostor u Providurovoj palači i kampanja poticanja čitanja pod motom „Mozak treba vježbati – najbolje čitanjem“.

Prigodnim programom obilježena su dva datuma, 1. ožujka dvadeset godina od početka rada u novom prostoru u ulici Stjepana Radića i sedamdeset godina samostalnog rada Knjižnice i izdavanje iz sastava Narodne biblioteke (3. siječnja 1949.).

Rad s korisnicima na današnjoj adresi, u Ulici Stjepana Radića 11b, počeo je 1. ožujka 1999. godine. Za Knjižnicu, korisnike i ukupno okruženje, odlazak s Poluotoka preko gradskog mosta predstavljao je veliki iskorak. Većim i namjenski uređenim prostorom, Knjižnica je postala ogledni model narodne knjižnice, a programi, aktivnosti i knjižnične usluge pokazali su na koji način se može pokrenuti zajednicu i biti njeno središte. Dvadeseta obljetnica je prigodno obilježena, a posebno se ističe digitalna izložba fotografija i novinskih članaka od 1997. do 1999. godine za vrijeme radova na uređenju vanjskog i unutarnjeg prostora, svečanog otvorenja (svibanj 1999. godine), prvi programi održani u novom prostoru (radionice, korisnici) i sl.

Tijekom godine razmatrana su ponuđena prostorna rješenja u budućem prostoru Knjižnice u susjednoj zgradi, mogućnosti za formiranje Odjela za mlade, pa je u skladu s tim pripremljena i programska osnova. U novom prostoru planiran je Odjel za mlade, prostor koji nedostaje u postojećoj zgradi Središnje knjižnice. Nakon dvadesetogodišnjeg iskustva rada s različitim skupinama korisnika i praćenja njihovih potreba, skupina korisnika koji spadaju u kategoriju mladih osjeća se potreba za uređenje i osmišljavanje prostora, novih usluga i sadržaja namijenjenih mladima. S obzirom da je životna dob kojom se određuje kategorija mladih vrlo širokog raspona, u skladu s kulturno-društvenim okruženjem u kojem Gradska knjižnica Zadar djeluje određena je okvirna dobna granica za korisnike Knjižnice koji se određuju kao mladi između 13 i 27 godina.

U Providurovoj palači Knjižnici je dodijeljen i na raspolaganje stavljen prostor od 200 m². Programska osnova temelji se na činjenici da u Središnjoj knjižnici nije dovoljno prezentirana građa Zavičajne zbirke te da se na novoj lokaciji u sklopu velikog baštinskog centra građa može ponuditi i prezentirati korisnicima.

Na temelju provedenih istraživanja u RH utvrđeno je da se nedovoljno čita, ali i da se nedovoljno dobro čita. Kako je zadaća Knjižnice promicanje čitanja, a ujedno i jedan od glavnih strateških ciljeva Knjižnice, odgovornost knjižničara je upravo to: poticanje čitanja i sâmo čitanje. Cilj je istaknuti i podsjetiti kako knjižničari svojim preporukama i stručnim savjetima mogu pomoći pri izboru materijala za čitanje tiskanog materijala ali i drugih izvora. Povodom sedamdesetogodišnjice rada Knjižnice pripremljena je i provedena kampanja poticanja čitanja pod moto „Mozak treba vježbati. Najbolje čitanjem“ od 9. rujna do 15. listopada 2019. godine u kojoj se čitanjem i preporukama za čitanje nastoji ostvarivati ranije spomenute ciljeve i aktivnosti poticanja čitanja.

2. Osnovni podaci o Knjižnici

Vizija Gradske knjižnice Zadar

Gradska knjižnica Zadar ogledna je narodna knjižnica i istinsko središte zajednice koju povezuje i informira poticanjem čitanja i učenja. Na usluzi korisnicima stručno je i kompetentno osoblje Knjižnice.

Poslanje Gradske knjižnice Zadar

Naše je poslanje približiti informacije, znanje i kulturu žiteljima grada Zadra, Zadarske županije i njihovim gostima, odgovoriti na potrebe i zahtjeve korisnika odabranim, stručno utemeljenim in situ i mrežnim uslugama kojima se potiče čitanje, pridonosi nepristranoj obaviještenosti građana, obrazovanju i bogaćenju kulturnoga života i provođenju slobodnog vremena svakog pojedinca u zajednici.

Pritom, uvažavajući načela iz Ustava Republike Hrvatske, Kopenhaške deklaracije o ulozi narodnih knjižnica u Europskoj uniji, dokumenata UNESCO-a i IFLA-e, poglavito Manifesta za narodne knjižnice, knjižnične se usluge pružaju svim stanovnicima Grada i Županije bez obzira na njihovu dob, rasnu ili nacionalnu pripadnost, vjersko ili političko opredjeljenje, u različitim oblicima i s pomoću suvremenih tehnologija.

Glavni strateški ciljevi Knjižnice u razdoblju od 2017. do 2020. godine

- poticanje čitanja i pismenosti uopće
- primjena i promoviranje novih tehnologija (u poslovanju)
- pojačanje usluga namijenjenih skupinama socijalno isključenih korisnika i
- proširenje prostora.

2.1. Ustrojstvo Knjižnice

Ravnateljica: Doroteja Kamber-Kontić

Upravno vijeće:

Vinko Grgić, predsjednik (Grad Zadar),

Vanda Babić (Grad Zadar)

Maja Šatalić (Grad Zadar),

Antonijela Nekić (predstavnik djelatnika Knjižnice)

Žozefina Žentil Barić (predstavnik djelatnika Knjižnice)

Stupanjem na snagu novog Zakona o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti (Narodne novine, broj 17/19), izrađen je novi Statut Knjižnice, a značajne propisane promjene odnose se na povećanje broja članova Upravnog vijeća. Tako članak 17. Zakona propisuje da Upravno vijeće ima pet ili sedam članova, od kojih većinu imenuje osnivač iz redova istaknutih kulturnih, javnih, znanstvenih djelatnika, pravnih, ekonomskih i financijskih stručnjaka, jednoga bira stručno vijeće, a ako ono nije osnovano, stručno

knjižničarsko osoblje iz svojih redova, te jednoga člana biraju svi radnici sukladno zakonu kojim se uređuju radni odnosi. Provedena je procedura donošenja novog Statuta Gradske knjižnice Zadar i izbor i imenovanje novih članova Upravnog vijeća. Novoizabrani članovi su: Vinko Grgić, Vanda Babić, Maja Šatalić (Grad Zadar), Antonijela Nekić i Žozefina Žentil Barić (predstavnici djelatnika Knjižnice).

Stručno vijeće

Stručno vijeće, kao savjetodavno tijelo ravnatelja, raspravljalo je o stručnim pitanjima: predmetnom katalogu, klasifikaciji i reklasifikaciji knjižnične građe, elektroničkoj građi, nabavi knjižne građe, analitičkoj obradi građe i drugim važnim stručnim temama. U 2019. godini održano je pet sjednica Stručnog vijeća.

Članovi Stručnog vijeća Knjižnice: Vera Vitori, predsjednica, Dajana Brunac, Ante Kolanović, Silvana Kuman, Antonijela Nekić, Helena Novak Penga, Irena Vraneš.

Djelatnici Knjižnice

U Knjižnici je 46 je stalno zaposlenih radnika (39 stručnih radnika i 7 radnika na administrativno-tehničkim poslovima). Broj radnika se tijekom godine mijenjao zbog zamjena za duga bolovanja i na dan 31. prosinca 2019. godine bilo je 48 zaposlenih radnika. U prvoj polovici godine u Knjižnici su angažirana 3 pripravnika zaposlena kroz Mjeru stručnog osposobljavanja bez zasnivanja radnog odnosa Hrvatskog zavoda za zapošljavanje.

Izvori financiranja

Knjižnica svoje programe redovito prijavljuje na javne pozive Grada Zadra, Zadarske županije, Ministarstva kulture Republike Hrvatske za financiranje programa iz područja kulture, natječaje realnog sektora (tvrtke, banke i dr.), a financira se donacijama, vlastitim sredstvima i tekućim pomoćima inozemnih vlada (Veleposlanstvo SAD-a u Hrvatskoj).

2.2. Knjižnična mreža

Ustrojstvene jedinice Knjižnice su:

- Središnja knjižnica
- Ogranak Bili brig
- Ogranak „Aleksandar Stipčević“ – Arbanasi
- Ogranak Ploča
- Ogranak Crno
- Bibliobus, pokretna knjižnica s 2 vozila
- Knjižnični stacionar Olib
- Knjižnični stacionar Silba
- Knjižnična stanica „Mala knjižnica“ (Bokanjac)

Središnja knjižnica

Središnju knjižnicu čini jedanaest organizacijskih cjelina: Odjel za odrasle, Studijska čitaonica, Zavičajna zbirka, Čitaonica tiska, Mediateka, Američki kutak, Dječji odjel, Posudbeno-informacijski pult, Služba nabave i obrade, Matična služba, Odjel za odnose s javnošću.

Posudbeno - informacijski odjel - Pult

Pult je centralno mjesto u Knjižnici gdje se mogu dobiti informacije o knjižničnim uslugama i pravilima za njihovo, upisati i obnoviti članstvo, posuditi knjižničku građu.

Djelatnici: Catherine Bilaver, Neda Lenkić, Irena Vraneš, Melita Zubčić-Letinić (pomoćni knjižničari)

Odjel za odrasle

Uz redoviti rad s korisnicima, posebna pažnja posvećuje se aktivnoj prezentaciji knjižničkog fonda: na izložbenim policama tjedno su se izmjenjivali preporučeni naslovi na prigodne teme, datume ili obljetnice te predstavljene pojedinačne nacionalne književnosti.

Djelatnici: Darko Blažević, Tina Mihić, Silvana Kuman, Ante Kolanović, Petra Stulić (dipl. knjižničari), Lucija Juravić, Nataša Župan (pomoćni knjižničar), Iva Uskok Breulj (dipl. knjižničar – stručno osposobljavanje), Ivan Kovač (pomoćni knjižničar – stručno osposobljavanje).

Studijska čitaonica, Zavičajna zbirka

Studijsku čitaonicu najčešće koriste svi oni koji imaju potrebu za učenjem i „tihim“ radom gdje im je dostupna priručna i referalna literatura. Uz rad na računalima, korištenje građe u prostoru Čitaonice, u Studijskoj čitaonici obavlja se i usluga međuknjižnične posudbe. U prostoru Studijske čitaonice smještena je Zavičajna zbirka čiji je fond nije namijenjen za vanjsku posudbu i koristi se samo u prostoru Knjižnice. Duplikati građe koja se nalazi u Zavičajnoj zbirci, ukoliko ih Knjižnica posjeduje, nalaze se u općem fondu knjižnice i mogu se posuđivati prema pravilima posudbe.

Zavičajnu zbirku čini ukupno 3.555 jedinica knjižnične građe. Pored Zavičajne zbirke Gradska knjižnica Zadar formirala je još sedam zbirki i to: Zavičajnu zbirku zadarskih Arbanasa (264 jedinice knjižnične građe), Zbirku knjižnične građe o Domovinskom ratu (2.287 jedinica knjižnične građe), Zbirku stripova (6.558 jedinica knjižnične građe), Zbirku društvenih igara i igračaka za korištenje u Knjižnici (896 jedinica knjižnične građe), Zbirku glazbe i filma (25.532 jedinica knjižnične građe), Zbirku digitalizirane građe (94 jedinica knjižnične građe), Zbirku stručne građe iz knjižničarstva (1.459 jedinica knjižnične građe).

Djelatnici: Helena Novak Penga (viši knjižničar), Vesna Rančić, mr.sc. Vera Vitori (viši knjižničar)

Čitaonica tiska

U 2019. godini u Čitaonici tiska bilo je dostupno ukupno 96 naslova domaćeg i stranog tiska. Korisnicima je dostupna i usluga fotokopiranja i skeniranja određenog broja stranica isključivo iz fonda Knjižnice, a u skladu sa Zakonom o autorskom pravu i srodnim pravima, te printati dokumente s prijenosnih uređaja.

Djelatnici: Tina Šopić, Tina Mihić, (diplomirani knjižničari) Laura Mihanović, Lucija Perović, Antonio Milanović (knjižničari)

Medijateka

Fond Medijateke čini knjižna i neknjižna građa o filmu i glazbenoj umjetnosti. Osim posudbe građe, korisnici mogu igrati video igrice te koristiti sljedećom tehničkom opremom: TV, DVD, Blu-ray, PC-igre, Wi-fi konzola, Kinect X-box, iPad, računala za pretraživanje. Nabavna politika pratila je promjene u trendovima, ali i zahtjevima i prijedlozima korisnika kad je riječ o audio-vizualnoj građi.

Djelatnici: Milko Belevski (viši knjižničar), Branimir Čakić (knjižničar), Tina Šopić (dipl. knjižničar – stručno osposobljavanje).

Američki kutak

Američki kutak nudi korisnicima informacije, literaturu, programe, izložbe, filmske projekcije, radionice s naglaskom na američku kulturu. Tijekom 2019. godine u sklopu STEAM programa (Scienec, Technology, Engineering, Mathematics) održavali su se ciklusi radionica robotike pod nazivom *Generator – radionice na struju*, kao i radionice programiranja micro:bit-ova *Micro:bitno*. Programi su namijenjeni djeci od 5. do 8. razreda osnovne škole.

Djelatnici: Milko Belevski (viši knjižničar), Ivan Kovač (pomoćni knjižničar)

Dječji odjel

Dječji odjel je prostor Knjižnice u kojem borave i pronalaze potrebne informacije djeca, mladi i roditelji, ali i svi ostali zainteresirani, odgojitelji, učitelji, nastavnici, profesori, psiholozi, defektolozi i brojni drugi. Omogućena im je posudba lektire, slikovnica, dječje književnosti i popularno – znanstvene literature, literature o odgoju djece, radu s djecom s posebnim potrebama, kao i sudjelovanje u kreativnim radionicama, predavanjima i programima, korištenje igraonice te korištenje priručne građe za pisanje referata i domaćih zadaća. U 2019. godini održan je velik broj različitih programa (radionice, programi poticanja čitanja, kvizovi, književni susreti za djecu i dr.) za sve skupine korisnika, a tijekom godine česti su tjedni posjeti vrtićkih skupina i nižih razreda osnovnih škola.

Djelatnici: Dajana Brunac, Žozefina Žentil-Barić, Lidija Lončar (dipl. knjižničari), Emilija Pilipović-Brković (knjižničar)

Služba nabave i obrade

Tijekom 2019. godine Služba nabave i obrade bavila se odabirom, nabavljanjem i obrađivanjem cjelokupne knjižnične građe za Gradsku knjižnicu Zadar. Nabava i obrada obavljaju se centralizirano, odnosno na jednom mjestu nabavlja se i obrađuje građa za Središnju knjižnicu, ogranke, stacionare, stanicu i bibliobusnu službu. U skladu sa *Smjernicama za nabavu knjižnične građe u Gradskoj knjižnici Zadar*, knjižnična građa nabavlja se kupnjom, darom, zamjenom i otkupom Ministarstva kulture Republike Hrvatske.

Za potrebe Nacionalne i sveučilišne knjižnice tijekom godine u više ciklusa obavljena je validacija podataka u Sustavu hrvatske autorske naknade s ciljem prikupljanja podataka o javnoj posudbi u narodnim knjižnicama RH.

Djelatnici: Darko Blažević, Silvana Kuman, Vesna Rančić, Petra Stulić, Biserka Nora Kulaš (dipl. knjižničar), Milko Belevski (viši knjižničar)

Matična služba za narodne i školske knjižnice Zadarske županije

Temeljni poslovi i zadaci Matične službe Gradske knjižnice Zadar u 2019. bili su: stručni nadzor nad radom narodnih i školskih knjižnica; praćenje rada narodnih i školskih knjižnica, proučavanje njihovog stanja i potreba; savjetodavna pomoć pri rješavanju prostornih i drugih stručnih problema; poticanje stručnog usavršavanja knjižničnog osoblja; izgradnja jedinstvene mreže knjižnica na području Županije, poticanje osnivanja novih knjižnica.

Djelatnici: Nada Radman (viši knjižničar), Matea Bakmaz (dipl. knjižničar)

Odnosi s javnošću

Odjel za odnose s javnošću redovito je izvještavao javnost o događanjima u Knjižnici putem mrežne stranice Knjižnice, društvene mreže Facebook, plakata, letaka i ostalih promidžbenih materijala te tjedne medijske najave događanja.

Djelatnici: Mladen Masar (knjižničarski savjetnik), Ante Kolanović, Matea Bakmaz (dipl. knjižničar)

Ogranci

Kao ustrojbene jedinice unutar Knjižnice djeluju četiri ogranka: Bili brig, „Aleksandar Stipčević“ – Arbanasi, Ploča i Crno.

Ogranak Bili brig nalazi se na adresi Put pudarice 15, radi od ponedjeljka do petka od 8 do 19 sati i svaku prvu subotu u mjesecu od 8 do 13 sati.

Djelatnici: Antonijela Nekić (dipl. knjižničar), Lucija Perović (knjižničar), Eva Domijan (pomoćni knjižničar)

Ogranak „Aleksandar Stipčević“ – Arbanasi nalazi se na adresi Vicka Zmajevića 12a te radi ponedjeljkom, srijedom i petkom od 8 do 15 sati, a utorkom i četvrtkom od 12 do 19 sati te svaku prvu subotu u mjesecu od 8 do 13 sati.

Djelatnici: Vesna Karuza (dipl. knjižničar), Željana Buljat (pomoćni knjižničar)

Ogranak Ploča nalazi se na adresi Grgura Barskog Zadrana 10 te radi ponedjeljkom, srijedom i petkom od 8 do 12 sati, a utorkom i četvrtkom od 15 do 19 sati.

Djelatnica: Edita Bačić (pomoćni knjižničar), Antonio Milanović (knjižničar)

Ogranak Crno nalazi se na adresi Crno 145 te radi ponedjeljkom, srijedom i petkom od 8 do 12 sati, a utorkom i četvrtkom od 15 do 19 sati.

Djelatnica: Nataša Župan (pomoćni knjižničar) do runja, Laura Mihanović (knjižničar)

Ogranci osiguravaju knjižničnu građu i usluge primjerene interesima i potrebama zajednice unutar koje djeluju. Kroz organizaciju različitih događanja i tijekom protekle godine ostvarena je suradnja s vrtićima i školama u okruženju. Obradom različitih tema i obilježavanjem prigodnih datuma održavaju se kreativne radionice, predavanja, obilježavanje važnih datumi, blagdani i obljetnica u tekućoj godini. Također, aktivno sudjeluju u godišnjim programima Knjižnice kao što su Zadar čita i Mjesec hrvatske knjige.

Bibliobusna služba

U 2019. godini otvoreno je stajalište u Ninskom Dračevcu (Općina Poličnik). Ukupno je bibliobusnim uslugama bilo obuhvaćeno 67 županijskih naselja. Drugih značajnijih promjena u bibliobusnom rasporedu kroz godinu nije bilo. Zadržana je praksa organiziranja ljetnog rasporeda bibliobusa i zimske stanke. Nastavljen je besplatan upis učenika prvih razreda osnovnih škola u cijeloj Županiji i priređen značajan broj edukativnih i drugih programa u izvedbi djelatnika Knjižnice i volontera. U 2019. godini ostvaren je daljnji porast broja korisnika koji u kontekstu općih demografskih kretanja, odnosno pada broja stanovnika područja koja bibliobusi obilaze ima još veću vrijednost. Bibliobusna služba imala je dva značajna predstavljanja na stručnim skupovima u Rijeci i Plitvicama. Značajna je podrška za rad bibliobusa suradnja s komunalnim poduzećem Liburnijom i riječkom Jadrolinijom.

U 2019. godini bibliobusi su posjećivali ukupno 77 stajališta (81 termin) u 67 županijskih naselja. Porastao je broj korisnika, pa su prema statistici bibliobusi su u 2019. godini imali ukupno 2.385 korisnika (u 2018. godini broj korisnika je 2.194). Održano je ukupno 45 događanja, od kojih su 23 tematske radionice za djecu, 5 animacijskih programa poticanja čitanja, 1 kazališna predstava za djecu, 14 grupnih posjeta na stajalištima bibliobusa te posjete gradskih škola i vrtića te 2 predstavljanja bibliobusa na nacionalnim stručnim skupovima (8. Festivalu hrvatskih bibliobusa, Rijeka, 7. 6. 2019. i 12. savjetovanje za narodne knjižnice u RH, Plitvice, 3. 10. 2019.).

Djelatnici: Ivan Čolak (vozač – pomoćni knjižničar), Marko Vrandečić (pomoćni knjižničar), Joso Milin (vozač), Marko Klaić (knjižničar), Nada Radman (viši knjižničar), Tina Mihić (dipl. knjižničar)

Knjižnični stacionari i knjižnične stanice

Na otocima Olibu i Silbi djeluju dva knjižnična stacionara Gradske knjižnice Zadar. Tijekom ljetnih mjeseci obavila se rotacija knjižničnog fonda, u knjižnične stacionare poslani su novi, aktualni knjižni naslovi. Na Olibu je od početka njegova rada 2012. godine angažirana volonterka ista osoba, po struci je knjižničarka što znatno doprinosi kvaliteti rada ovog stacionara. Na Silbi je situacija bitno drukčija. Zbog malog broja stalnih stanovnika na otoku Silbi teško je pronaći potreban profil volontera.

Knjižnična stanica na Bokanjcu pod nazivom Mala knjižnica nalazi se u prostoru Društva Bokanjac (Trg sv. Šimuna i Tadije 1), a na usluzi je korisnicima srijedom i petkom od 12,30 do 15 sati. U 2019. godini obnovio se i knjižni fond „Male knjižnice“ na Bokanjcu, posebice lektirnim naslovima te

a dodane su i nove police. Redovito se održavaju radionice za djecu na kojima najčešće sudjeluju djeca iz Područne škole Bokanjac te DV Radost PO Bokanjac.

Djelatnici: Edita Bačić (pomoćni knjižničar)

Upravno – tehnička služba

U sastavu Upravno – tehničke službe obavljaju se, opći i kadrovski poslovi, financijsko – računovodstveni i blagajnički poslovi, knjigovodstvo, kao i poslovi održavanja unutarnjeg i vanjskog prostora Središnje knjižnice i ogranaka.

Djelatnici: Ljubica Čolak (voditeljica računovodstva), Venko Bakarić i Vlado Lukić (domari), Nediljka Buljat, Mira Jeras, Ljiljana Jurjević, Jasna Košta, Milena Kvartuč, Antonia Mijić i Tatjana Valentić (spremačice)

3. Nabava i stručna obrada knjižnične građe

Nabava i stručna obrada građe posao je koji se u Središnjoj knjižnici obavlja za sve odjele, ogranke, bibliobus, stacionare i stanicu, a prema važećim standardima i propisima. Djelatnici koji rade u Službi nabave i stručne obrade knjižnične građe dio radnog vremena provode i u radu s korisnicima što im omogućuje bolji uvid u interese i potrebe korisnika.

U 2019. godini ukupno je nabavljeno **14.260 jedinica knjižnične građe**. Od toga broja, u iznosu od **1.292.519** kuna.

Nabava knjižnične građe:	2018. g.	2019. g.
	15.696	14.260
Iznos nabave u kunama:	1.276.691	1.292.519

Sredstva za nabavu knjižnične građe prema izvorima financiranja:

Izvori financiranja nabave knjižnične građe u 2019.	Planirano u 2019.	Realizirano u 2019.
Grad Zadar	400.000	400.000
Ministarstvo kulture, Zadarska županija	710.000	710.000
Ostali izvori (prihodi po posebnim propisima, donacije)	218.088	182.519
Ukupno:	1.328.088	1.292.519

Prema vrsti nabave knjižnične građe:		
	2018. g.	2019. g.
Kupljeno	12.849	11.892
Darovano	1.719	1.744
Otkupljeno sredstvima Ministarstva kulture	1.128	624
Ukupno:	15.696	14.260

Od ukupno 14.260 jedinica nabavljene građe u 2019. godini **prema vrsti građe** nabavljeno je 13.530 jedinica knjižne građe i 730 jedinica neknjižne građe (CD, DVD, Blu-ray disk, igračke, note). Struktura nabavljene građe kao i načini nabave prikazani su u tablicama koje slijede.

Nabava knjižnične građe prema vrsti građe :		
	2018. g.	2019.g.
knjižne građe: knjige, slikovnice, stripovi	14.018	13.530
neknjižne građe: CD, DVD, Blu-ray, igračke, note	1.678	730
Ukupno:	15.696	14.260

U analizi nabave prema vrsti građe, vidljivo je da je nabava neknjižne građe manja u odnosu na prethodnu godinu. Razlozi za navedeno su u nedostatku ponude naslova filmova, glazbeni na različitim medijima što je dovelo da smanjenja nabave ali i korištenja ove vrste knjižnične građe.

Nabava knjižne građe u 2019. godini	
Knjiga (hr) kupljena	11.019
Knjiga (hr) darovana	1.536
Knjiga (strana) kupljena	211
Knjiga (strana) darovana	140
Otkup Ministarstva kulture RH	624
Ukupno:	13.530

Nabava neknjižne građe u 2019. godini	
CD strani kupljeni	52
CD hrvatski kupljeni	21
CD hrvatski darovani	1

CD strani darovani	0
Ukupno CD	74
DVD i Blu-ray Disc strani kupljeni	507
DVD i Blu-ray Disc hrvatski kupljeni	47
DVD strani darovani	45
DVD hrvatski darovani	13
Ukupno DVD, Blu-ray	612
CD-ROM hrvatski kupljeni	0
CD-ROM strani kupljeni	4
CD-ROM hrvatski darovani	0
CD-ROM strani darovani	0
Ukupno CD-ROM	4
Igračke kupljene	27
Igračke darovane	8
Note kupljene	4
Note darovane	1
Ukupno ostala neknjižna građa	40
Sveukupno neknjižne građe:	730

Prema vrsti nabave tijekom 2019. godine kupljeno je 11.892 jedinice građe, darom je Knjižnica primila 1.744 jedinica građe, a sredstvima Ministarstva kulture otkupljeno je 624 jedinica građe. Iz tablice je vidljivo da je u 2019. godini ukupno nabavljeno manje jedinica knjižnične građe u odnosu na prethodnu godinu zbog manjeg udjela građe otkupljene sredstvima Ministarstva kulture Republike Hrvatske.

Prema vrsti nabave knjižnične građe:		
	2018. g.	2019. g.
Kupljeno	12.849	11.892
Darovano	1.719	1744
Otkupljeno sredstvima Ministarstva kulture RH	1.128	624
Ukupno:	15.696	14.260

Tijekom 2019. redovito su nabavljane novine i časopisi. Na svim lokacijama Knjižnice korisnicima je na raspolaganju bilo 96 naslova dnevnog i tjednog tiska te stručnih i popularnih časopisa za djecu i odrasle.

VRSTA	UKUPNO	KUPLJENO	DAROVANO
Trajno čuvani časopisi (fond)	1.183 godišta		
Trajno čuvani časopisi (nabava)	naslovi = 40	23	17
	godišta = 56	30	26
Novine (nabava)	17 naslova	17 naslova	/
Ostali časopisi (nabava)	39 naslova	37 naslova	2 naslova
Svi časopisi i novine (nabava)	96 naslova	77 naslova	19 naslova

Fond i nabava serijskih publikacija u 2019. g. (Čitaonica tiska, Zavičajna zbirka i drugi odjeli)

U skladu s odredbama Pravilnika o reviziji i otpisu knjižnične građe („Narodne novine“, broj 21/02), obveza je redovito pročišćavanje knjižničnog fonda. Za otpis se tijekom godine izdvajala uništena i dotrajala građa koja više nije za posudbu. Ukupno je predloženo za otpis i tijekom godine otpisano 8.884 jedinica knjižnične građe, od toga 8.248 knjižne i 636 jedinica neknjižne građe (CD, DVD, CD-ROM). U odnosu na cjelokupni fond Knjižnice (291.028 jedinica knjižnične građe), otpisano je 3,05 % jedinica knjižnične građe što je u skladu s odredbama spomenutog Pravilnika.

4. Korisnici i posudba knjižnične građe

Prema uvjetima uređenim *Pravilnikom o uvjetima i načinu korištenja knjižnične građe i usluga Gradske knjižnice Zadar*, članom Knjižnice može postati svaki građanin Republike Hrvatske, zatim strani državljani s prijavljenim boravištem na području Grada Zadra ili Zadarske županije, kao i osobe koje na tom području borave kao turisti. Isto tako, članom Knjižnice mogu postati pravne osobe, kao i njihovi zaposlenici, na temelju sporazuma zaključenog između Knjižnice i tih pravnih osoba.

Knjižnica posjeduje jedinstvenu bazu podataka korisnika svih ustrojstvenih jedinica što korisnicima omogućava korištenje knjižnične građe i usluga na cijelom području obuhvaćenom mrežom knjižnica Gradske knjižnice Zadar. Korisnici mogu posuditi najviše 6 jedinica knjižnične građe na rok od 20 dana uz mogućnost produženja obnove do najviše dva puta unutar roka za vraćanje građe, osobno, telefonom ili kroz sustav *on-line* obnove zaduženja. Knjige se mogu vratiti i u dva trezora koja se nalaze ispred ulaza u Središnju knjižnicu. Uz prethodnu predbilježbu, besplatno je korištenje interneta na računalima Knjižnice, a postoji i otvorena mreža kojoj korisnici mogu pristupiti preko svojih prijenosnih ili mobilnih uređaja.

U 2019. godini u Knjižnici je evidentirano **16.510** aktivnih korisnika.

Broj korisnika Knjižnice	2018.	2019.
	16.150	16.510

Vrsta korisnika	Broj korisnika u 2019. godini
Djeca (do tri godine i predškolski uzrast)	915
Učenici osnovne škole	4.503
Učenici srednje škole	1.464
Studenti	2.477
Obitelj	538
Odrasli	4.064
Umirovljenici	1.335
Osobe s invaliditetom i Kućna dostava	245
Nezaposleni	254
Upis na 2 mjeseca	407
Pravne osobe	24
Ostali: djelatnici, volonteri, međuknjižnična posudba, nagrade za sudionike programa GKZD, voditelji klubova čitatelja	284
Ukupno:	16.510

Prema *Pravilniku o uvjetima i načinu korištenja knjižnične građe i usluga Gradske knjižnice Zadar*, sudionici koji svojim aktivnostima doprinose ostvarenju kulturnih manifestacija i proslava, odlukom ravnatelja mogu ostvariti besplatno članstvo.

U 2019. godini, povodom prigodnih akcija, korisnici imali mogućnost besplatnog upisa i to:

- Besplatan upis za učenike prvih razreda osnovnih škola Grada Zadra i Zadarske županije = 1.051
- Akcija besplatnog upisa za učenike prvih razreda srednjih škola Zadarske županije i studente prve godine preddiplomskih studija Sveučilišta u Zadru (povodom Dana hrvatskih knjižnica 11. studenoga) = 463
- Besplatan upis za bebe - djecu do prve godine života = 266
- Besplatan upis za studente u sklopu akcije OTP Indeks = 88

Fond Knjižnice u 2019. godini koristilo je 16.510 aktivnih korisnika što prema broju stanovnika Grada Zadra (75.062) obuhvaća 21,99% učlanjenosti, a za područje Zadarske županije (170.017 stanovnika) postotak učlanjenosti stanovnika u Knjižnicu iznosi 9,71%. Od ukupnog broja korisnika Knjižnice, broj korisnika bibliobusa je 2.346 što je 4,86% u odnosu na 49.990 ukupnog broja stanovnika područja koja bibliobusi obilaze.

Na dan 31. prosinca 2019. godine u fondu Gradske knjižnice Zadar ukupno je **293.107** jedinica knjižnične građe. Tijekom godine zaduženo je i izvan Knjižnice posuđeno 443.607 jedinica građe. Korisnici su tijekom godine vratili ukupno 350.691 jedinica građe. U Knjižnici se tijekom godine koristilo 176.100 jedinica knjižnične građe, što je povećanje korištenja građe u odnosu na godinu prije (139.664 korištenih jedinica knjižnične građe).

Broj posuđene knjižnične građe	2018.g.	2019.g.
	453.167	443.607

5. Računalna oprema

Stručni rad djelatnika kao i potrebe korisnika zahtijevaju kvalitetnu i suvremenu računalnu podršku, kroz fizičke jedinice kao i programe koji se preko njih mogu koristiti. Tijekom 2019. godine računalna oprema redovito je održavana i prema potrebi nadograđivana (stolna računala, monitori, printeri, bar-kod čitači, oprema za STEM programe i dr.). Računalna učionica koju čini osam laptopa nastavila se aktivno koristiti u programima koje Knjižnica provodi, kako u Središnjoj knjižnici tako i u ograncima i drugim lokacijama (primjerice, Tečaj računala za umirovljenike, GENERATOR: radionice na struju...). Usluga *online obnova zaduženja građe* pokazala se uspješnom se sve više koristi. Nastavila se praksa daljnjeg razvijanja mrežne stranice Knjižnice koja se redovito održavala i pratila potrebe korisnika.

I u 2019. godini, Gradska knjižnica Zadar bila je tehnička podrška za 33 školske i narodne knjižnice Zadarske županije. Podrška se sastoji od sljedećih poslova: instalacija Aladina, aplikacije za knjižnično poslovanje u sustavu CROLIST, konfiguriranje bar-kod pisača, kreiranje korisničkih računa, ispis bar-kodova i knjiga inventara, kao i pomoć u sadržajnoj obradi građe.

Sredstvima kojima Veleposlanstvo SAD-a financira rad Američkog kutka Gradske knjižnice Zadar, u 2019. godini nabavljena je oprema potrebna za provođenje radionica i ostalih edukativnih programa za korisnike (Generator, STEM radionice, radionice robotike, tečajevi i dr.).

6. Statistika

Gradska knjižnica Zadar već drugu godinu aktivno prati i sudjeluje u projektu elektroničkog prikupljanja i obrade statističkih podataka preko online *Sustava jedinstvenog elektroničkog prikupljanja statističkih podataka o poslovanju knjižnica* kojeg je 2018. godine pokrenula Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu. U praksi, knjižnična statistika je potrebna za učinkovito upravljanje knjižnicama i procjenjivanje knjižničnih programa i usluga koji se nude korisnicima i zajednici. Krajnji cilj projekta je stvaranje jedinstvene baze podataka o radu knjižnica. Sadržajno je koncipiran na primjeni hrvatskih ISO

normi (ISO 2789 i ISO 11620) za jedinstveno elektroničko prikupljanje, obradu/analizu i prikaz statističkih podataka o poslovanju svih vrsta knjižnica.

Tijekom 2019. godine u prostoru Knjižnice održano je ukupno 1.420 događanja, a na njima je sudjelovalo 26.980 posjetitelja. Knjižnica je organizirala 1.192 događanja. Od ukupnog broja događanja, za odrasle korisnike pripremljeno je i održano je 132 događanja, a za djecu i mlade 1.060 različitih događanja.

	2018.g.	2019.g.
Broj događanja u organizaciji Knjižnice	958	1.192
Broj posjetitelja	10.809	21.456

Nastavlja se i pojačava trend posjećenosti web-stranice Knjižnice. Porast u svim segmentima posjete weba je u prosjeku iznosi 10%. Porast posjećenosti stranici on-line obnove zaduženja u 2018. godini od 20%, ove je godine znatno veći i to za oko 105%. Online obnova zaduženja bila je sedma najposjećenija stranica u 2018. godini, a u 2019. godini je druga najposjećenija stranica. Trendu povećanja posjeta stranici Knjižnice vjerojatno je pridonijela zamjena poslužiteljskog računala što je smanjilo stopu odustajanja u odnosu na stari server jer se mrežne stranice brže učitavaju.

Tijekom godine u Središnjoj knjižnici i ograncima broj korisnika koji su koristili računala je 4.777 s provedenih 4.677 sati. Broj virtualnih posjeta mrežnoj stranici Knjižnice iznosi 336.331 pregleda stranice, 147.380 sesija, a mrežnim stranicama pristupilo je 61.956 korisnika.

7. Stalno stručno usavršavanje

Stalno stručno usavršavanje knjižničara Zadarske županije je u suradnji s Centrom za stalno stručno usavršavanje iz Zagreba organizirane su četiri radionice.

Djelatnici Knjižnice sudjelovali su na brojnim stručnim skupovima i konferencijama u organizaciji Hrvatskog knjižničarskog društva, Društva knjižničara Zadar i drugih o stručnim i drugim temama. Tijekom godine održana su izlaganja:

- Doroteja Kamber-Kontić: Novi Zakon o knjižnicama, stručni sastanak Županijske matične službe s narodnim i školskim knjižničarima, Gradska knjižnica Zadar (6.3.2019)
- Nada Radman: Predstavljanje izmjena u Sustavu online statistike, stručni sastanak Županijske matične službe s narodnim i školskim knjižničarima, Gradska knjižnica Zadar (6.3.2019)
- Vesna Rančić, Nada Radman: Inventarne knjige – stanje i preporuke, stručni sastanak Županijske matične službe s narodnim i školskim knjižničarima, Gradska knjižnica Zadar (6.3.2019)

- Doroteja Kamber-Kontić, Nada Radman: Školske knjižnice – stanje i razvoj, Županijsko stručno vijeće ravnatelja osnovnih škola Zadarske županije, OŠ Benkovac (2.5.2019.)
- Vesna Rančić, Petra Stulić: Kataložna obrada omeđene tiskane građe, edukacija školskih i narodnih knjižničara, 1. dio, Gradska knjižnica Zadar (7.5.2019.)
- Vera Vitori: Stručna obrada knjižne građe : klasifikacija, edukacija školskih i narodnih knjižničara, 2. dio, Gradska knjižnica Zadar (30.5.2019.)
- Tina Mihić, Emilija Pilipović Brković: Bibliobus plus, 14. okrugli stol i 8. festival bibliobusa, Rijeka (6.-8.6.2019.)
- Matea Bakmaz, Ante Kolanović, Ivan Kovač: „Zadar čita 2019“ – Knjižničarski filmski festival, 12. savjetovanje za narodne knjižnice u RH, Plitvice (2.-4.10.2019.)
- Doroteja Kamber-Kontić: Suradnja Ustanove i Osnivača pri izradi novog Statuta Gradske knjižnice Zadar, 12. savjetovanje za narodne knjižnice u RH, Plitvice (2.-4.10.2019.)
- Antonijela Nekić, postersko izlaganje Uloga čitateljskih klubova GKZD u lokalnoj zajednici, 12. savjetovanje za narodne knjižnice u RH, Plitvice (2.-4.10.2019.)
- Vera Vitori: postersko izlaganje Knjižnica u lokalnoj zajednici – evidencija događanja, 12. savjetovanje za narodne knjižnice u RH, Plitvice (2.-4.10.2019.)
- Vera Vitori: postersko izlaganje Kako evidentirati suživot knjižnice s lokalnom zajednicom, 23. seminar Arhivi, knjižnice, muzeji, Poreč (27.-29.11.2019.)

8. Županijska matična služba

Županijska matična služba obavlja matičnu djelatnost za narodne i školske knjižnice u Zadarskoj županiji. U tom smislu potiče osnivanje i sustavan stručni razvoj knjižnica te razvoj mreže knjižničnih usluga na županijskom području. Uz Gradsku knjižnicu Zadar, u Zadarskoj županiji djeluje 10 narodnih knjižnica (u Benkovcu, Biogradu na Moru, Kalima, Salima, Ražancu, Pagu, Kolanu, Novigradu, Obrovcu i Gračacu), 36 knjižnica osnovnih škola i 19 knjižnica srednjih škola. Županijska matična služba redovito je pratila rad ovih knjižnica, proučavala njihovo stanje i potrebe, priređivala edukativne programe i poticala stručno usavršavanje knjižničnog osoblja, savjetodavno im pomagala u obavljanju stručnih poslova (inventarizaciji knjižnične građe, reviziji knjižničnog fonda i dr.) i rješavanju problema na koje su u stručnom radu nailazili.

U 2019. godini Županijska matična služba priredila je više stručnih edukacijskih programa za ravnatelje i knjižničare:

- Doroteja Kamber-Kontić: Novi Zakon o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti (Gradska knjižnica Zadar, 06. 03. 2019.)
- Nada Radman: Predstavljanje izmjena u Sustavu jedinstvenog elektroničkog prikupljanja statističkih podataka o poslovanju knjižnica (Gradska knjižnica Zadar, 06. 03. 2019.)
- Nada Radman i Vesna Rančić: Inventarne knjige, stanje i preporuke (Gradska knjižnica Zadar, 06. 03. 2019.)

- Frida Bišćan, Željka Butorac i Mira Zovko: Uloga školske knjižnice u programskoj diferenciranosti koja se odnosi na darovite učenike (Gradska knjižnica Zadar, 20. 03. 2019.)
- Edita Bačić, Davorka Pšenica: Javno zagovaranje (Gradska knjižnica Zadar, 11. 04. 2019.)
- Doroteja Kamber-Kontić i Nada Radman: Školske knjižnice: stanje i razvoj (Osnovna škola Benkovac, 02. 05. 2019.)
- Vesna Rančić i Petra Stulić: Kataložna obrada omeđene tiskane građe (Gradska knjižnica Zadar, 07. 05. 2019.)
- Ksenija Tokić: Knjižnice i turizam (Gradska knjižnica Zadar, 22. 05. 2019.)
- Vera Vitori: Stručna obrada knjižne građe II. dio: klasifikacija (Gradska knjižnica Zadar, 30. 05. 2019.)

Voditeljica Matične službe sudjelovala je u radu nacionalnih stručnih tijela i povjerenstava: Hrvatskom knjižničnom vijeću, Središnjem stručnom vijeću županijskih matičnih knjižnica, Stručnom vijeću županijskih matičnih knjižnica, Komisiji za pokretne knjižnice HKD-a, Povjerenstvu za izradu Standarda za narodne knjižnice u RH i drugim stručnim tijelima.

Detaljan rad Županijske matične službe prikazan je u posebnom izvješću koje se dostavlja Ministarstvu kulture RH i Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici – Hrvatskom zavodu za knjižničarstvo, a objavit će se i na mrežnim stranicama Knjižnice.

9. Pregled programskih aktivnosti

Zadar čita 2019.

Program poticanja čitanja „Zadar čita“ održan je u ožujku, od 25. do 30. ožujka 2019. godine, a tematska odrednica je „broj“. Ukupno je prijavljeno i održano 119 programa, od toga 40 u organizaciji Gradske knjižnice Zadar i 79 programa prijavljenih od strane drugih kulturnih i obrazovnih ustanova i udruga iz okruženja (14 osnovnih škola, 6 srednjih škola, dječji vrtići, 2 doma za starije i nemoćne, 9 narodnih knjižnica u Županiji, Znanstvena knjižnica, Državni arhiv, Arheološki muzej, Kazalište lutaka Zadar, HAZU, Austrijska knjižnica Dr. Alois Mock, Sveučilište u Zadru – Odjel za informacijske znanosti, Odjel za kroatistiku, Odjel za turizam i komunikacijske znanosti i 4 udruge). Prema vrsti prijavljenih programa organizirani su: predstavljanje knjiga, književni susreti, radionice, izložbe, kviz, natjecanje u interpretativnom čitanju, čitanje književnih tekstova, filmska projekcija, predavanja, predstava, igrokaz, posjet, akcija, performans. Od toga ih je 95 bilo namijenjeno djeci i mladima, a 24 odraslima. Glavna događanja u Središnjoj knjižnici su gostovanja književnika i autora Ivane Šojat, Nebojše Lujanovića, Zorana Predina, Jakova Žižića, Mirjane Mrkela i članova Udruge ZaPis.

Festival stripa – Zbirka 74

„Festival stripa – Zbirka 74“ održan je 9. i 10. svibnja 2019. godine. Tijekom dva dana organizirano je više događanja s gostima strip autorima Tihomirom Tikulinom Ticom, Franom Petrušom

i Ivom Svorcinom. U ograncima „Aleksandar Stipčević“ – Arbanasi i Bili brig autori su se susreli s djecom, a u Središnjoj knjižnici održali su „Školu stripa“ za učenike srednjih škola. U dvorištu Knjižnice organizirano je i „Javno crtanje“, postavljena je velika bijela površina na kojoj su autori *ad hoc* osmislili strip priču. Dio programa bila je i izložba radova pokojnog Edvina Biukovića koja je također izazvala pozornost javnosti. Kao i prethodnih godina, na vanjskim zidovima Knjižnice izložene su strip table gostujućih autora.

Kampanja poticanja čitanja: Mozak treba vježbati – najbolje čitanjem

„Mozak treba vježbati – najbolje čitanjem“ moto je kampanje pod kojim je Knjižnica organizirala niz aktivnosti za poticanje čitanja s ciljem naglašavanja važnosti navike čitanja u svakodnevnom životu. Partner u ovom programu je Športskim centrom Višnjik, a provodio u suradnji s brojnim ustanovama i volonterima. Posebno se ističe program čitanje djeci na dječjem igralištu ŠC Višnjik pod nazivom *Pričetri-sad!*, čitanje korisnicima Doma za starije i nemoćne osobe Zadar i Doma za starije i nemoćne osobe „Ivan Pavao II“ Biljane pod nazivom *65+ razloga da ti čitam*, te predstavljanje Knjižnice djeci i mladima na treninzima športskih klubova. Tiskao se i dijelio promotivni materijal, natpis s motom kampanje postavljen je na pročelje zgrade Knjižnice kao i *jumbo* plakati na više lokacija u gradu. Kampanja se aktivno provodila od 9. rujna do 15. listopada 2019., a programi su se nastavili i održavali do kraja godine.

Pored knjižničnih programa, kampanja je bila popraćena na društvenim mrežama, medijima, jumbo plakatima na više lokacija u gradu te ostalim promotivnim materijalima, posebice kroz suradnju sa Športskim centrom Višnjik. Izložbom kolega Mladena Masara i Lucije Perović „70 godina Gradske knjižnice Zadar“ dan je pregled postojanja i rada Gradske knjižnice Zadar još od vremena kad je boravila u Kneževoj palači. Izložba je bila izložena u Kneževoj palači, a potom se preselila u ulazni dio Središnje knjižnice.

Morski utorak

Program „Morski utorak“ od 2002. godine održava se jednom do dva puta mjesečno, uvijek utorkom u 19 sati u Multimedijalnoj dvorani Gradske knjižnice Zadar. Stručnjaci govore o aktualnim maritimnim temama, a publika se aktivno uključuje i raspravlja o moru i problemima vezanim za život uz more. U 2019. godini održano je sedam *utoraka*, a teme su bile raznovrsne, od ribolova, jezika, ronjenja, ekologije i biologije. Program prilagođen dječjem uzrastu, „Mali morski utorak“ održan je četiri puta, u Središnjoj knjižnici i u Ogranku Bili brig te na bibliobusnom stajalištu – u Osnovnoj školi Pakoštane.

Festival dječjih klapa

Jedanaesti festival dječjih klapa - Zadar 2019. održan je 17. svibnja u Hrvatskom narodnom kazalištu Zadar u organizaciji Gradske knjižnice Zadar. Tom prilikom predstavljena je i monografija „10 godina Festivala dječjih klapa u Zadru“. Knjigu su predstavili recenzenti knjige prof. Ivo Nižić, prof. Anita Gergorić i autor Milko Belevski. Na Festival se prijavilo deset dječjih klapa. Od toga sedam u kategoriji

do 14 godina, u kojoj je pobijedila dječja klapa Kotorski gardelini iz Kotora u Crnoj Gori, te tri u kategoriji do 16 godina u kojoj je pobjedu odnijela klapa Bepo iz Omiša.

Kućna dostava knjiga umirovljenicima i osobama s invaliditetom

Projekt je nastavljen i u 2019. godini s ciljem da se starijim, teško pokretnim osobama i invalidima koji ne mogu samostalno doći do Knjižnice omogućiti pristup knjigama i ostaloj knjižničnoj građi tako da im se knjige dostavljaju na kućnu adresu. Provodi se u suradnji s Domom za starije i nemoćne osobe Sfinga, Domom za odrasle osobe Sveti Frane i Udrugom tjelesnih invalida Zadarske županije. U 2019. godini ovu uslugu koristilo je 25 korisnika.

Besplatna pomoć u učenju

Program se provodio se i tijekom 2019. godine i to u ritmu školske godine. Program se realizira zahvaljujući volonterima: prvenstveno studentima, umirovljenim nastavnicima i profesorima, radno aktivnim kao i nezaposlenim profesorima, ali i osobama iz drugih profesija.

Tijekom školske godine 2018./2019. 18 volontera radilo s 23 učenika (19 za učenike osnovnih škola, 4 za srednjih škola). Ovim programom Knjižnica je omogućila pomoć za 19 obitelji.

U školskoj godini 2019./2020. do kraja kalendarske 2019. godine angažirano je 17 volontera – 6 novoprijavljenih, 11 prošlogodišnjih volontera za rad s 22 učenika (21 za učenike osnovnih škola i 1 učenike srednjih škola) čime je ukupno 18 obitelji primilo pomoć.

Mentori za čitanje

Programom „Mentori za čitanje“ pomaže se učenicima drugog razreda osnovne škole koji imaju manje teškoće s čitanjem da te poteškoće prevladaju. U suradnji s Odjelom za izobrazbu učitelja i odgojitelja Sveučilišta u Zadru, program se provodi već petu školsku godinu. Studenti dr. sc. Katarine Ivon volontiraju u projektu, a učenici Osnovne škole Petar Preradović i osnovne škole Kruno Krstić korisnici su projekta. Od šk. god. 2017./2018. program se zbog bolje prostorne organizacije realizira u Ogranku "Aleksandar Stipčević" - Arbanasi.

Program ima svoju stručnu službu koja provodi uvodnu edukaciju volontera, procjenu napretka djece (testiranje na početku i na kraju projekta) te jedan supervizijski sastanak s volonterima tijekom godine provedbe i po potrebi individualno savjetovanje volontera. Stručna služba u 2019. godini bila je u sljedećem sastavu: učiteljica Maja Silović (OŠ Petar Preradović), psihologica Lea Jelušić i logopedica Lara Žuvela (OŠ Kruno Krstić). U školskoj godini 2018./2019. 17 volonterki čitalo je s 18 učenika (10 OŠ Kruno Krstić, 8 OŠ Petar Preradović). U školskoj godini 2019./2020. u program je uključeno 10 volonterki i 10 djece (8 OŠ Kruno Krstić, 2 OŠ Petar Preradović).

Mali znanstvenici

Nastavljena je suradnja Centra izvrsnosti za fiziku Grada Zadra i Gradske knjižnice Zadar na projektu „Mali znanstvenici“ kojeg kroz radionice u Knjižnici provode profesorice fizike Vedrana Kasalo i Ana Lipošćak. Program je prilagođen učenicima nižih razreda osnovne škole koji kroz igru i kreativnost

uče o različitim područjima fizike i STEM-a. U 2019. godini održano je 10 radionica na kojima je sudjelovalo 149 djece. Pored Središnje knjižnice i ogranaka, jedna radionica održana je i u sklopu KvartArt festivala.

Mali geografi

I u 2019. godini nastavio se program „Mali geografi“, nastao kao zajednička inicijativa Gradske knjižnice Zadar, Hrvatskog geografskog društva – Zadar i Odjela za geografiju Sveučilišta u Zadru. Program je namijenjen djeci nižih razreda osnovne škole, a radionice se održavaju u prostorima Knjižnice. Cilj programa je predstaviti djeci geografiju na njima zanimljiv i primjeren način, kao jedan od predmeta poučavanja u osnovnoj školi koji nudi niz zanimljivih tema o kojima mogu steći nove spoznaje. Tijekom 2019. godine održano je 5 radionica na kojima je sudjelovalo 86 djece.

Mali kemičari

Program Mali kemičari provodio se treću godinu za redom. Namijenjen je učenicima nižih razreda osnovne škole koji kroz igru i učenje upoznaju različite pojmove i znanja iz područja kemije. Pored Središnje knjižnice, radionice su se održavale i u ograncima Knjižnice te na KvartArt festivalu. Voditelji radionica su volonteri, profesori kemije Andreja Kakša i Matija Kakša. U 2019. godini održano je 5 radionica na kojima je sudjelovalo 90 djece.

Mjesec hrvatske knjige 2019.

Već tradicionalno, od 15. listopada do 15. studenog obilježava se Mjesec hrvatske knjige. Središnja tema manifestacije u 2019. godini je „glazba“, a moto „U ritmu čitanja!“. U cilju promicanja čitanja, u Gradskoj knjižnici Zadar organizirano je 48 događanja i to u Središnjoj knjižnici, ograncima i na bibliobusnim stajalištima. Od središnjih programa ističu se „Pub-kviz u Gradskoj knjižnici Zadar“, predavanje „Iron Maiden“ te izložba „Spoj književnosti i glazbe“. Tijekom Mjeseca hrvatske knjige održava se i **Nacionalni kviz za poticanje čitanja** koji se realizira putem mreže narodnih i školskih knjižnica, a provodi se *online* u narodnim i školskim knjižnicama diljem Hrvatske i u dijaspori. Na završnoj svečanosti koja je održana u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici 14. studenoga 2019. sudjelovala je i korisnica Ogranka Bili brig Patricija Škara.

Zato što volim Zadar – radionice o održivom gospodarenju otpadom

U suradnji s Upravnim odjelom za komunalne djelatnosti i zaštitu okoliša Grada Zadra, a u sklopu kampanje „Zato što volim Zadar – svaki dan radim pravu stvar“, Gradska knjižnica Zadar nastavila je provoditi radionice na temu održivog gospodarenja otpadom za učenike prvih i drugih razreda zadarskih osnovnih škola. U 2019. u program su se uključile Osnovna škola Šime Budinića, Osnovna škola Stanovi i Osnovna škola Krune Krstića. Radionice vode djelatnice Dječjeg odjela Gradske knjižnice Zadar, a u 2019. godini održano je 13 radionica na kojima je sudjelovao 271 učenik.

Informacijsko opismenjavanje tinejdžera – Googlaj, ali pametno!

Program se provodi i u 2019. godini s istim konceptom kao i prethodnih godina: upoznavanje polaznika s prostorom i odjelima Knjižnice, radionica u multimedijalnoj dvorani, provjera prezentiranog sadržaja putem kviza i rješavanje evaluacijskih upitnika s ciljem dobivanja povratnih informacija od polaznika radionice i njihovih profesora. Osim radionica održanih u Knjižnici održane su i radionice u školama Zadarske županije. Tijekom godine održano je 7 radionica za 113 učenika.

GENERATOR: radionice na struju

Američki kutak Gradske knjižnice Zadar i Strukovna škole Vice Vlatkovića nastavili su suradnju na provedbi projekta GENERATOR: radionice na struju. Radionice su namijenjene učenicima 6., 7. i 8. razreda osnovne škole te pokrivaju teme iz STEM područja (Science, Technology, Engineering, Mathematics). U 2019. godini održano je 26 radionica, a polaznici su imali priliku naučiti kako radi 3D printer, 3D skener, kako koristiti 3D olovku i okušati se u 3D printanju i osnovama 3D modeliranja. Program je predstavljen 15. lipnja na festivalu *KvartArt* u Zadru, 12. i 13. listopada na festivalu *Maker Faire Zagreb* u Tehničkom muzeju Nikola Tesla te 4. i 5. prosinca u Gradskoj i sveučilišnoj knjižnici Osijek i Gradskoj knjižnici Vukovar (suradnja s osječkim i vukovarskim Američkim kutkom).

Postani e-Građanin uz pomoć Knjižnice

Tijekom 2019. godine u Knjižnica je za korisnike organizirala besplatnu individualnu poduku osnovnog korištenja sustava e-Građani i aktivacije elektroničke osobne iskaznice (eOI). Sustav e-Građani omogućava pristup e-uslugama javnih institucija putem interneta gdje su dostupni izvodi iz matične knjige rođenih, vjenčanih, uvjerenja o prebivalištu, boravištu, prebivalištu, elektronička radna knjižica, zapis o statusu studenta i dr. Dostupno je preko pedeset usluga i taj se broj neprekidno raste. U 2019. godini održane su 32 individualne edukacije koje je vodio djelatnik Knjižnice Ivan Kovač.

Pored ove usluge nastavljeno je provođenje programa „Tečaj korištenja računala za umirovljenike“ namijenjen osobama treće životne dobi. Kroz dva ciklusa, tečaj je pohađalo sedam korisnika.

Pitajte knjižničare

I u 2019. godini Gradska knjižnica Zadar sudjelovala je u *online* informacijskoj usluzi „Pitajte knjižničare“. Korisnici virtualnim putem pošalju svoj upit za literaturom za određenu temu na koji im knjižničari ponude traženi odgovor. U 2019. godini u programu je sudjelovalo 6 djelatnika Knjižnice koji su odgovorili na 411 pitanja.

DUKTUS: digitalno slikanje - slikanje budućnosti (NOVI program edukacije)

Američki kutak Gradske knjižnice Zadar u suradnji sa Školom primijenjene umjetnosti i dizajna Zadar u 2019. godini okrenuo je novi edukativni program „Duktus: digitalno slikanje - slikanje budućnosti“ kojim se želi mladim neafirmiranim umjetnicima omogućiti ulaz u svijet digitalne umjetnosti (*duktus* – značenje: broj, slijed i smjer poteza pisaljkom ili kistom, npr. grafički stil oblikovanja i

povezivanja slova). U prvom ciklusu odrađeno je 6 radionica, rad s grafičkim tabletom Wacom i računalnim programom, a u pripremi je nastavak programa u 2020. godini. Radionice vodi prof. Boris Lukić iz ŠPUD-a.

10. Suradnja

U 2019. godine nastavljen je trend uspješne suradnje Knjižnice i srodnih ustanova kroz partnerstva u projektima te realizaciju zajedničkih programa ili posjeta. Time Knjižnica (p)ostaje vidljiva u zajednici, ima priliku direktnije pristupiti korisnicima ili potencijalnim korisnicima i ponuditi im svoje programe i usluge.

Tijekom 2019. godine Knjižnica je surađivala s vrtićima, osnovnim i srednjim školama Grada Zadra i Zadarske županije i od kojih se izdvaja suradnja s: DV Sunce, DV Radost, OŠ Šime Budinića, OŠ Petra Preradovića, OŠ Bartula Kašića, OŠ Stanovi, OŠ Zadarski otoci, Poljoprivrednom, prehrambenom i veterinarskom školom Stanka Ožanića, Školom primijenjene umjetnosti i dizajna, Prirodoslovno-grafičkom školom, Strukovnom školom Vice Vlatkovića i dr. Knjižnica je surađivala sa Sveučilištem u Zadru, s Odjelom za informacijske znanosti, Odjelom za psihologiju te s Odjelom za geografiju, zatim s Centrom izvrsnosti za fiziku Grada Zadra te s upravnim odjelima Grada Zadra: za kulturu i šport, za komunalne djelatnosti i zaštitu okoliša i EU fondove. .

Nastavljena je suradnja sa Strukovnom školom Vice Vlatkovića na projektu GENERATOR: radionice na struju te s Centrom izvrsnosti za fiziku Grada Zadra na projektu Mali znanstvenici. Započeta je suradnja s Odjelom za geografiju Sveučilišta u Zadru te Hrvatskim geografskim društvom Zadar na projektu Mali geografi. Škola primijenjene umjetnosti i dizajna izrađivala je scenografiju za manifestacije Zadar čita te Festival dječjih klapa, a zajedno s Poljoprivrednom, prehrambenom i veterinarskom školom Stanka Ožanića ukasili su prostor Knjižnice u vrijeme božićnih blagdana.

Ostvarena je suradnja i s udrugama Volonterski centar i Cinaz, s Domom za starije i nemoćne osobe Zadar, Domom za odrasle osobe Zemunik.

Studentska praksa

Studenti Odjela za informacijske znanosti Sveučilišta u Zadru i u 2019. godini u Knjižnici su obavljali studentsku praksu. Studentska praksa vezana za akademsku godinu pa je tako u 2018./2019. godini za praksu bilo prijavljeno ukupno 19 studenata (zimski i ljetni semestar). U akademskoj 2019./2020. godini na studentsku praksu su odradila 24 polaznika. Mentori studentima su: Darko Blažević, Dajana Brunac, Silvana Kuman, Vesna Rančić i Vera Vitori.

Volonteri

Sudjelovanjem u programima i aktivnostima Knjižnice, volonteri daruju svoje vrijeme, znanje i iskustvo, povezuju nas sa zajednicom. Tijekom 2019. godine u programima i aktivnostima Gradske knjižnice Zadar sudjelovala su 64 volontera. Volonteri potpisuju s Knjižnicom ugovor o volontiranju, a

na zahtjev im se ispunjava volonterska knjižica, odnosno izdaje potvrdu o volontiranju. Ostvaruju pravo na godišnje besplatno članstvo u Knjižnici.

Programi Knjižnice u kojima su sudjelovali volonteri su:

1. Besplatna pomoć u učenju
2. Mentori za čitanje
3. Besplatni tečajevi rada na računalima za umirovljenike
4. Čitanje priča djeci u Ogranku Bili brig
5. Klubovi čitatelja
6. Micro.bitno
7. Ostale aktivnosti: vođenje knjižničnih stacionara na Silbi i Olibu, pomoć pri realizaciji programa, prikupljanje statističkih podataka (broj ulazaka u Knjižnicu), kreativne radionice i sl.

11. Informiranje i promidžba

Knjižnica kao javna ustanova ima dužnost izvještavati javnost o zbivanjima unutar ustanove. Gradska knjižnica Zadar ima dugogodišnju praksu, koja je nastavljena i u 2019. godini, redovito obavještavati službene medije o događanjima u Knjižnici. Tijekom 2019. godine u Knjižnici je održano ukupno 1.142 događanja, uključujući i događanja koja nisu bila otvorena za javnost (interni sastanci, skupštine različitih udruga, različite edukacije i druga interna događanja).

Prema potrebi, djelatnici Knjižnice gostovali su u radijskim emisijama, snimali radijske i televizijske priloge za lokalne i nacionalne medije. Prema evidenciji objavljenih članaka, sredstva javnog priopćavanja objavila su tijekom godine 368 članaka o aktivnostima u Knjižnici. Preko vlastite mrežne stranice te Facebook stranice, svakodnevno su se prenosili tekstualni i multimedijalni materijali kao kratki izvještaji o pojedinom događanju. Kad je riječ o marketingu odnosno najavi nekog programa, najčešće su se koristili tiskani plakati i ostali promidžbeni materijali te najave putem mrežne stranice i društvenih mreža Facebook i Instagram. Novost u 2019. godini je pokretanje profila Knjižnice na društvenoj mreži Instagram koju trenutno prati skoro 600 korisnika. Broj pratitelja na Facebook stranici Knjižnice je u porastu i iznosi 7400. Navedeni brojevi potvrđuju kako su društvene mreže dobar način neposredne komunikacije s korisnicima.

12. Zaključak

U protekloj godini Knjižnica je svoju vidljivost u zajednici ostvarila realizacijom programa i projekata te kroz svoje poslovanje i tekući rad s korisnicima. Promjene u zakonodavstvu, donošenje novog Zakona o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti te očekivanje izrade novih pravilnika, uvjetovale su i određene administrativne i proceduralne promjene kojima se Knjižnica morala prilagoditi. Statut Knjižnice, kao opći akt, usklađen je s novim Zakonom o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti. U prvom

dijelu godine, proveden je natječaj za izbor i imenovanje ravnatelja Knjižnice, te je Gradsko vijeće potvrdilo mandat dosadašnjoj ravnateljici.

U 2019. godini Knjižnica je obilježila sedamdeset godina postojanja te dvadeset godina rada na današnjoj lokaciji. Obljetnice su prigodno obilježene, ali su najave za osmišljavanjem novih prostora bile u središtu pozornosti. U pripremi formiranja Odjela za mlade, intenzivno su se provodili interni sastanci djelatnika Knjižnice i radionice s mladim korisnicima kako bi došli do što kvalitetnijeg rješenja budućeg prostora i zajednički isplaniranih programa. Planiranje sadržaja u prostoru Provedurove palače i širenje mreže knjižnica također su dio aktivnosti na kojima se intenzivno radilo.

Povećan broj STEM programa koji su se provodili za djecu i mlade, pokazali su programsku usmjerenost Knjižnice ka inovacijama i odrednicu koja može privući veći broj djece i mladih. Pokazalo se kako šira zajednica vidi Knjižnicu kao kvalitetnog partnera i mjesto za provedbu različitih programa. Takva očekivanja uključena su u plan i program rada i u sljedećem razdoblju u skladu s ciljevima Strateškog plana Knjižnice 2017.-2020. g.: poticanje čitanja i pismenosti uopće, primjena i promoviranje novih tehnologija (u poslovanju), pojačanje usluga namijenjenih skupinama socijalno isključenih korisnika i proširenje prostora.

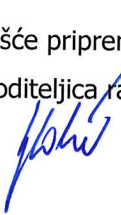
13. Financijsko izvješće o radu u 2019. godini

	PLAN 2019.	IZVRŠENJE 2019.
PRIHODI	8.525.000	8.484.410
671-Opći prihodi i primici - GRAD ZADAR	5.875.000	5.873.662
631-Tekuće pomoći od inozemnih vlada /Veleposlanstvo SAD-a)	57.000	56.898
636-Pomoći proračunskim korisnicima /Ministarstvo kulture, Zadarska županija/	980.000	981.974
652-prihopdi po posebnim uvjetima	1.489.400	1.447.919
- Upisnina, zakasnina...		1.252.219
- Gradovi i općine		114.000
- Narodne i školske knjižnice		63.240
- Prihodi s naslova osiguranja		18.460
- Prenesena sredstva iz 2018.	35.600	35.600
661-VLASTITI PRIHODI - Najam prostora	50.000	51.900
663-Donacije	15.000	13.380
638-Pomoći temeljem prijenosa EU sredstava	23.000	23.078
RASHODI		
31 - IZDACI ZA ZAPOSLENE (plaće, dopr., jub.nagrade)	5.375.000	5.370.163
321 - NAKNADE TROŠKOVA ZAPOSLENIMA	220.000	218.399
3211 - Službena putovanja	40.000	39.172
3212 - Naknade za prijevoz na posao	159.000	158.528
3213 - Stručno usavršavanje zaposlenika	21.000	20.699
322 - RASHODI ZA MATERIJAL I ENERGIJU	666.000	657.078
3221 - Uredski i ostali materijal	210.000	200.237
32211 - Uredski materijal i mat. za obradu građe	54.000	52.449
32212 - Časopisi za čitaonicu	80.000	77.684
32214 - Materijal i sredstva za čišćenje	16.000	14.035
32216 - Materijal za higijenske potrebe	45.000	42.170
32219 - Ostali potrošni materijal (za radionice i ost.)	15.000	13.899
3223 - Energija	330.000	328.230
32231 - Električna energija	190.000	191.194
32234 - Motorni benzin i dizel gorivo	105.000	101.010
32239 - Lož ulje	35.000	36.026
3224 - Materijal dijelovi za tek. i investic. održavanje	123.500	126.181
3225 - Sitan inventar i auto gume	2.500	2.430
3227 - Službena, radna i zaštitna odjeća	0	0
323 - RASHODI UZA USLUGE	540.400	545.512
3231 - Usluge telefona pošte i prijevoza	132.000	129.414
3232 - Usluge tekućeg i investicijskog održavanja	55.000	52.033
3233 - Usluge promidžbe i informiranja	23.400	22.797
3234 - Komunalne usluge	70.000	73.223
3235 - Najamnine i zakupnine	10.000	8.896
3237 - Intelektualne usluge (autor.ugov., ugovor o djelu)	80.000	81.276

3238 - Računalne usluge	95.000	101.302
3239 - Ostale usluge (grafičke, uvez knjiga, registr. vozila)	75.000	76.571
3241 - Naknada troškova osobama izvan radnog odnosa	39.512	38.716
329 - OSTALI NESPOMENUTI RASHODI POSLOVANJA	157.000	154.589
3291 - Naknade članovima Upravnog vijeća	28.000	27.256
3292 - Premije osiguranja	80.000	79.334
3293 - Reprezentacija	32.000	31.411
3294 - Članarine	2.000	1.800
3295 - Pristojbe i naknade	10.000	9.888
3299 - Ostali nespomenuti rashodi poslovanja	5.000	4.900
343 - Bankarske usluge	12.000	12.796
3 - UKUPNI RASHODI POSLOVANJA	7.009.912	6.997.253
42 - RASHODI ZA NABAVU PROIZVEDEN DUGOTR. IMOV.	1.515.088	1.480.263
4221 - Uredska oprema i namještaj	87.000	87.844
4231- Prijevozna sredstva	100.000	99.900
4241 - Knjižnična građa	1.328.088	1.292.519
UKUPNI RASHODI	8.525.000	8.477.516
VIŠAK PRIHODA RASPOLOŽIV U SLJEDEĆEM RAZDOBLJU		6.894

Financijsko izvješće pripremila:

Ljubica Čolak, voditeljica računovodstva

Zadar, 24. siječnja 2020.

Ur. broj: 84/20

Ravnateljica

Doroteja Kamber- Kontić

